

"נחפשה דרכנו"

כי קול נהי נשמע מציון איך שודדנו. בושנו מאד וגו'
(ירמיהו ט', י"ח).

קול נהי המכריזים על לוויית הקדושים
שנרצחו אמש בפוגרום מזוועה!! נורא ואיום!!
בדרכם מהכתל המערבי. נשמע באוזנינו. איך שודדנו !?.

התלבזות האימה היום בדחב
עובר כל גבול, והלא אנחנו
נמצאים בסכנה כל רגע
וזקוקים אנחנו לשומר שישמור
עלינו, והרי גם החילונים
בעצמם מודים שאין ביכלתם
לאבטח כל חלקה וחלקה בארץ
ישראל, כלומר, מתברר לאין
כל, שאם די לא ישמר עיד
שוא שקד שומר, רק הם לא
מוכירים את הכסוף, כי הם
שלא להוכיח בשם די, וכחוב
ולא ידאה בך ערות דבר ושב
אחריו. אי"כ יוצא שהם באי
תלבושת שלהם מגדשים את
השומר האג'יתי חס ושלום.

המאמר הזה נכתב בסמוך לפיגוע הנורא באוטובוס מס' 2. היו עיכובים בהוצאתו לאור. בינתיים
היה עוד אסון נורא מאד מי יכילנו אשר בו נרצחו אב ובתו שהיתה צריכה להכנס למחרת לחופה.
וגם הם שומרי תורה ומצוות. ולב מי לא יחרד מאימת הדין. משפטיך תהום רבה.

המאמר היה למראה עיני הגאון הגדול מורינו ר' נסים קרליץ שליט"א.

מופץ חינם לזיכוי הרבים

"נחפשה דרכנו"

יום ד' כ"ב מנחם אב תשס"ג פר' ראה אנכי.
יום ה' יורצ"ט של הגאון הצדיק הק' משגיח דישיבת לומז'א
הר' אליהו ב"ר יוסף הכהן דושניצר זצוק"ל.

כי קול נהי נשמע מציון איך שודדנו. בושנו מאד ונו'
(ירמיהו ט"ז, י"ח).

קול נהי המכריזים על לוויית הקדושים שנרצחו אמש

בפוגרום מזוועע!! נורא ואיום!!

בדרכם מהכתל המערבי. נשמע באוזנינו. איך שודדנו?!

דברים אלו נכתבים ע"י בני חבורת "אז נדברו" בבני-ברק. ההוגים במאמריו
הנפלאים של אדמו"ר ר' אלחנן וסרמן זצוק"ל הי"ד. אשר מאמריו קילורין
לעינים לתקופתנו זו. לע"נ הקדושים שנרצחו אמש ת.נ.צ.ב.ה.

ר.מ.י - גבולס אאז אפני כולא

אבני נזר 14 בני ברק

טל. 03-5706667

נייד 052-594953

ונתחיל בביאור המלבי"ם על הפסוקים בירמיה ט' י"ט כ'. "כי שמענה נשים דבר ה' ותקח אזנכם דבר פיו. ולמדנה בנותיכם נהי ואשה רעותה קינה". "כי עלה מות בחלונינו בא בארמונותינו. להכרית עולל מחוץ בחורים מרחובות"

וכתב המלבי"ם וז"ל: "כי שמענה, חוץ מזה שמענה אתן נשים המקוננות, דבר ה'. שהוא ילמד אתכם איך לקונן ולשאת נהי. וע"פ מה שתשמעו דבר ה'. למדנה בנותיכם נהי למדו אתהן אופי הנהי והקינה. כי אתן תולים את הדבר במקרה, וכשתשמעו דבר ה' תדעו לקונן על שהיה הדבר בהשגחה. כי ר"ל המורגל בפיכן בקינתכם הוא לאמר שעלה המות בחלונינו, ר"ל אתם מציירים כאלו המות עלה מעצמו וכאלו בא כגנב הבא בהצנע דרך החלון. ואתם מקוננות שעלה אל החלונות ומשם בא אל הארמונות להכרית עולל ובחורים. דבר כה נאם ה'. ר"ל ואני מצוכם בשם ה' לא כן תדברו בקינתכם, אל תאמרו שהמות עשה זאת, ושבא דרך חלון כגנב, רק דבר ואמור בקינה: שכה נאם ה'. ה' דיבר כה. והוא שלח את המשחית ולא בא מעצמו, ולא בא דרך חלונות, רק ה' דבר שתפול נבלת האדם על פני השדה. כדומן וכעמיר וג' ". עכ"ל המלבי"ם.

הנביא ירמיהו מצווה אותנו בדבר ה' לקונן בקינה על הסיבה הראשונה, על דבר ה'. שהיא הסיבה אשר ממנה נסתובבו כל הסיבות. לראות את השליח של הקב"ה. שאו עיניכם וראו. לשאת העינים למעלה ולראות ולהתבונן מי הוא המשלח. על מה עשה ה' ככה. לעזוב את השיחות הרבות בענין הפרטים הטכניים בביצוע הגזר דין, ולהתעמק יותר במעשי הי"ת, לנסות להכנס לשורש הדברים. ולראות מה הסיבות שהכריעו את הדין הנורא בבי"ד של מעלה.

וכתב אדמו"ר ר' אלחנן וסרמן זצוק"ל הי"ד. במאמרו "דעת תורה" (עמ' רע"ה) בהוצאה החדשה של "קובץ מאמרים". וז"ל: "בנוהג שבעולם בשעה שמצבו של בן אדם משגשג, זוקף הוא את הסיבה לזכותו, חכמתו הוא שעמדה לו, מרצו. כחו ועוצם ידו. או אפילו ב"צדקתי וביושר לבבי". אולם בשעה שאדם שרוי בצער, הרי הוא תולה את הסיבה בפלוני או באלמוני. בכולם פרט בעצמו. אבל עצת התורה היא נהפכת לגמרי. בשעה שטוב לו לאדם אל יגיד: "כחי ועוצם ידי" "לא בצדקתך

וביזשור לבבך". בשעה שהשבטים היו שרויים בצער תיכף חיפשו את הסיבה הראשונה: מה זאת עשה אלקינו לנו? אבל אשמים אנחנו! למה היה להם מהלך מחשבה שכזה? כי זאת היא האמת. איש אינו אחראי בעד יסוריו של האדם פרט לעצמו. זו היא האמת ביחס לפרט, וכן ביחס לכלל.

הרמב"ן אומר בפר' בא "שאיך לאדם חלק בתורת משה רבינו עד שנאמין בכל דברינו ומקרינו, שכולם ניסים אין בהם טבע ומנהגו של עולם בין ברבים בין ביחיד, אלא אם יעשה המצוות יצליחנו שכרו, ואם יעבור עליהם יכריתנו עונשו, הכל בגזירת עליון". היסוד הזה מוגדר בפסוק בשלש מילים: "בכל הארץ משפטיו". "בכל" ללא יוצא מן הכלל. כל מי שאינו מאמין ביסוד היסודות האלה. אינו בכלל יהודי.

על מה מבוססים משפטי ה'?" מלכותא דרקייע כעין מלכותא דארעא". כל שופט המוציא פס"ד הרי הוא מבססו על סעיף בספר המשפטים. ספר המשפטים של מלכותא דרקייע הוא ספר התורה, הכוללת דינים בין אדם לחבירו ובין אדם למקום. מכאן שכל המאורעות שבעולם הם משפטי התורה. וכשם שחייבים להתעמק ולהבין היטב את התורה, כן חייבים להתעמק ולהבין את משפטי התורה, מאורעות תולדות העולם. וכו' וכו' עכ"ל.

ושם בעמ' רע"ח כתב רז"ל: "...אם אנו מגיעים לאותה הכרה, הרי ברור לנו, כי אין איש אשם בצרתינו. אבל אשמים אנחנו", זה ענין בפני עצמו השליחים ליסורינו אינם צדיקים. "מגלגלים חובה ע"י חייב". על כך יבא חשבון נפרד. "וגם את הגוי אשר יעבודו דן אנוכי", אולם אין זה מעניננו. אנו חייבים לחפש עצות לעצמנו. מאחר שאנו יודעים מי הוא המכה אותנו.

עלינו גם לדעת על מה ולמה "מה זאת עשה אלו' לנו". "וידעת עם לבבך כי כאשר ייסר איש את בנו ה' אלו' מיסרך". כאשר האב מיסר את בנו אין המטרה להתנקם בו, אלא לתקנו. ממילא אין תועלת בכך אם ישליך האב את האבן בבנו בחשכה. על הילד לדעת מי השליך את האבן, ומאיזו סיבה, לכן כל עוד היו לנו נביאים, היו אלה מנבאים מראש, כי בגלל עוונות אלו, תגיע פורענות זו או אחרת. עתה אין נביאים

בתוכנו. מנין נדע בשעה שמלקים אותנו מן השמים. על איזה חטא לקינו? קיים חוק בהשגחה העליונה "מדה כנגד מדה". "זה לעומת זה". בעונש ניכר תמיד גם החטא. כל זה נאמר במי שרוצה לראות, אולם כל המסרב להבין. **אין לו תקנה**, "כל הרוצה לטעות יבא וטעה" הבה נתבונן במה מלקים אותנו ואח"כ נוכל להבין בעד מה לקינו" וכו' וכו'. עכ"ל.

ושם בעמוד ש"א כתב, וז"ל: "...החפץ חיים (בשם הגרי"צ בן בעל נפש החיים ז"ל) פרש את המימרא "פני הדור כפני הכלב" בדרך אחרת מטבעו של הכלב. כי אם יסקלו אותו באבן, מיד הוא מתנפל על האבן לנשכה. בשעה שהמן קם על ישראל יש לדעת **כי המן זה אינו אלא מקל השלוח מן השמים לחבטנו בו**. "הוי אשור שבט אפי".

אין שום טעם להלחם עם המקל, **כי כלום חסרים מקלות בשמים?! "הרבה שלוחים למקום" יש לנקוט באמצעים שימנעו את העמים מלהקים "מקלות" עלינו**. בימי עקבתא דמשיחא תהיה הדעה נעדרת, וככלב שוטה ינשכו את המקל. וכו'. המנהיגים רואים את המקל ומסרבים להכיר את **המכה במקל**. "והעם לא שב עד המכהו". עכ"ל.

וכך חוזר ושונה אדמו"ר זצוק"ל הי"ד את משנתו זו שוב ושוב במאמריו הנפלאים. וזועק את זעקתו כירמיהו הנביא בשעתו.

ובאמת כל זה נמצא בלשונו הזהב של הר"מ הל' תעניות פ"א הל' א' ב' ג' וז"ל: "מצ"ע מן התורה לזעוק ולהריע בחצוצרות על כל צרה שתבא על הצבור. שנא' על הצר הצורר אתכם והרעותם בחצוצרות. כלומר, כל דבר שייצר לכם כגון בצורת ודבר וארבה וכיוצא בהם. זעקו עליהם והריעו. ודבר זה מדרכי התשובה הוא. שבזמן שתבא צרה ויזעקו עליה ויריעו. ידעו הכל שבגלל מעשיהם הרעים הורע להם ככתוב עוונותיכם הטו וגו'. וזה הוא שיגרום להסיר הצרה מעליהם. אבל אם לא יזעקו ולא יריעו אלא יאמרו דבר זה ממנהג העולם אירע לנו וצרה זו נקרה ניקרית. הרי זו דרך אכזריות וגורמת להם להדבק במעשיהם הרעים. ותוסיף הצרה

צרות אחרות. הוא שכתוב בתורה, והלכתם עמי בקרי והלכתי גם אני עמכם בחמת קרי. כלומר, כשאביא עליכם צרה כדי שתשובו. אם תאמרו שהיא קרי, אוסיף לכם חמת אותו קרי" עכ"ל. וכעין זה כתב הרבינו יונה בשער השני אות ב'. עי"ש היטב. וכן יש לעיי' היטב בדברי האוה"ח הקדוש פר' בחוקותי כ"ו כ"ד והלכתי אף אני וגו' דברים עמוקים ונפלאים עד מאד. ואכמ"ל.

ונביא בזה דברים נפלאים עד מאד אשר הובאו בס' "ילקוט לקח טוב" פ' וירא עמוד פ"ט. תחת הכותרת "בכל הארץ משפטיו". המתייחסים לפסוק וה' המטיר על סדום ועל עמורה וגו' מאת ה' מן השמים.

"בעל שיח יצחק" מבאר שקטע התפילה "הוא ה' אלו' בכל הארץ משפטיו וגו' ", הנאמר על ידינו בתפילת שחרית. מכוון למתרחש מידי יום ביומו ברחבי תבל. הצלחות לעומת כשלונות. הנאה והצלחה שהם נחלת חלק אחד של האנושות, לעומת יסורים וצרות הפוקדים אחרים. מלחמות וחוזי שלום. אירועים יוצאי דופן וכדומה. מתוך שמורגלים אנו לראות ולשמוע מאורעות אלו. נשכחת מאתנו בדרך כלל ההכרה, כי כל אלו הם בכלל משפטי ה', שבהם נידונים בכל יום ובכל שעה הכלל והפרט. מבלי התבוננות נראים הדברים כאלו באו בדרך מקרה או מזל בלי שום הכוונה וללא כל מטרה.

אם ננסה להעלות בדמיוננו כיצד היו עתונים של ימינו מתארים את הפיכת סדום. נקבל בודאי תמונה שונה לחלוטין ממה שידוע לנו מספורי התורה וחז"ל. אין ספק כלל שהתיאור עפ"י מה שנגלה לעיני העתונאי היה מסולף ומעוות. הוא היה מציג את מה שאירע, כ"אסון טבע", או כאיזה שהוא פיצוץ גדול ע"י גורם בלתי ידוע. אף אחד לא היה מעלה השערה, שמא הדבר קשור עם התנהגותם הקלוקלת של אנשי סדום. הממשלה בודאי היתה מקימה ועדת חקירה כדי לחקור את נסיבות האסון. ועל הועדה היה מוטל להכין המלצות מה יש לעשות כדי למנוע בעתיד אסון כזה. אלו היה קטע עתון כזה מתגלגל לידינו, היו הדברים נראים לנו מגוחכים ביותר. לא היינו יכולים כלל להבין, כיצד ניתן לתאר את הפיכת סדום ועמורה בצורה כה מסולפת. אך אם נתבונן היטב, נראה שאלו הדבר היה קורה בימינו, גם אנחנו היינו

מסכימים לכל ההשערות הנזכרות. **במתח רב היינו מצפים לחדשות ממקום האסון, ומתעניינים במסקנות ועדת החקירה.** כדי להבין, כיצד קרה הדבר. ספק רב אם היינו מעלים בדעתינו אפשרות שהכל קרה כעונש על עבירות כלשהן.

מדוע בכל זאת נראה לנו הספור מוזר? בגלל גירסא דינקותא, משחר ילדותינו לימדו אותנו את כל הפרטים האמיתיים של הפרשה. בעיני דמיונו של כל ילד יהודי מצטייר אברהם השומע מהקב"ה אודות העונש שה' עומד להביא על אנשי סדום החוטאים, ואברהם מתחנן: אולי יש צדיקים וכו'. אח"כ רואים אנו בעיני רוחנו את המלאכים באים לסדום, מוציאים את לוט ואת בני ביתו אל מחוץ לעיר, ואז ממטייר ה' אש וגפרית מן השמים.

הזדמנות יוצאת מן הכלל ניתנה לנו בזה לעלות בדמיונו השמימה, ולראות כיצד מתוכננים ומתבצעים משפטי ה' על מה שנעשה בארץ. וממקרה זה עלינו ללמוד בגזירה שוה, על כל דבר ודבר הקורה לבני אדם, גדולים וקטנים, ישראל ואומות העולם, ציבור ויחידים בכל אתר ואתר, הכל בגזירת עליון כמו שכתב הרמב"ן בסוף פר' בא וכו' וכו'". עכ"ל.

ושם בפר' מקץ עמ' רנ"ד, תחת הכותרת כי הוא אמר ויהי על הפסוק "ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חולם וגו' כתב וז"ל: "סיום תקופת מאסרו של יוסף וחלום פרעה הם לכאורה שני ענינים נפרדים. אשר מלבד זה שאירעו באותו פרק זמן, אין שום קשר ביניהם. צריך להבין א"כ מדוע כורך הפסוק את שניהם יחד באומרו "ויהי מקץ שנתים ימים (לתוספת על זמן מאסרו של יוסף) - ופרעה חולם".

מבאר "בעל בית הלוי", שבכל דבר בעולם יש סיבה ומסובב, כלומר, ישנה הסיבה הגורמת את הדבר, וקיימת התוצאה הנולדת מן הסיבה. בהבחנה מדויקת מהי הסיבה ומה המסובב שוררת מבוכה רבה, ורבים הם הטועים. למשל, אם אדם השקיע כספו בעסק מסוים והרויח עי"ז רווח גדול. אומר השכל האנושי, ההשקעה היתה הסיבה שממנה נהיה הרווח הגדול. אליבא דאמת זוהי טעות גדולה. לא ההשקעה הביאה את הרווח, אלא מן השמים נגזר עליו שירויח. ואחרי שגזרו כך, מן

השמים סובבו את מהלך הענינים בעוה"ז, שיבוא אדם זה וישקיע את כספו בעסק מוצלח. נמצא א"כ שהמציאות היא ההפך ממה שבני אדם רגילים לחשוב, לא העסק הוא הסיבה והרווח הוא המסובב, אלא הרווח שנקבע מן השמים היא הסיבה, והעסק הוא המסובב.

כך הוא הענין גם אצל יוסף, המדרש אומר: "ויהי מקץ וגו' הה"ד קץ שם לחושך, קץ שם ליוסף כמה יהיה בבית האסורים. כיון שהגיע הקץ - ופרעה חולם". כלומר, גם כאן יש מקום לשכל

האנושי לטעות ולומר, שחלום פרעה הוא הסיבה שסובבה את הוצאת יוסף מבית האסורים. בא המדרש ומלמדנו שהקב"ה הועיד מראש את חלום פרעה להיות האירוע שיגשים את יציאת יוסף מבית הסוהר. על כן היה עיתוי החלום תלוי ועומד עד שיגיע העת של "קץ שם לחושך" - סוף ישיבת יוסף במאסר. ומכיון שהגיע היום הנכסף, מיד "ופרעה חולם". מעתה מובן היטב סדר הענינים בפסוק וכריכתם יחד. אכן "מקץ שנתיים ימים" של יוסף. הגיע העת ו"פרעה חולם".

בענין זה המשיל ה"חפץ חיים" משל נאה. לאדם שמגיע בפעם הראשונה בחייו לתחנת הרכבת. הוא רואה שזמן קצר לפי צאת הרכבת לדרכה משמיע אדם מסוים קול שריקה חדה. מיד עם השמע השריקה נראים הרבה בני אדם נחפזים להכנס אל תוך הרכבת. זמן קצר אחר כך, נשמעת שריקה שניה ואז ממהרים גם אלה שלא הזדרזו עד עכשיו. יודעים הם שזמן צאת הרכבת קרוב מאד. בהשמע השריקה השלישית כבר נמצאים כולם על מקומותיהם והרכבת יוצאת לדרכה מבלי להמתין לאף אחד. ואפילו לא לאדם הנכבד ביותר. עומד לו אותו אדם וצופה במחזה הזה בפעם הראשונה בחייו. ומתמלא הערכה כלפי אותו פקיד הממונה על המשרוקית. הוא מחליט כי בודאי הוא המנהיג והמוליך את תנועת הרכבות. לדעתו, אין ספק כי איש זה קובע את זמני הנסיעה. על פיו תסענה הרכבות ועל פיו תעצורנה. בהתאם למחשבתו הוא ניגש אליו ונותן לו את הכבוד הראוי למנהלי חברות חשובות. ומתענין אצלו בכל מיני ענינים הנוגעים למהלכה של הרכבת. בעל המשרוקית אינו מבין כלל מה פשר הכבוד שנפל בחלקו, הרי מעולם לא כיבדו אותו כל כך, ואף פעם

לא נשאל שאלות שרק המנהל יודע להשיב עליהם. ולכן פונה הוא אל השואל ואומר לו: "את שאלותיך עליך להפנות אל מנהל הרכבת". עונה לו השואל: "הלא כבודו הוא המוליך והמביא?!" פורץ הפקיד בצחוק ואומר לו: "אני רק פקיד זוטר שמקבל את ההוראות מגבוה. מנהל הרכבת אינו מסתובב כאן על הרציף עם משרוקית. הוא יושב לו על כורסתו למעלה במשרד ומשם הוא מעביר את ההוראות לפקידיו. אנו רק המבצעים".

כך, מסיים ה"חפץ חיים", טועים רוב בני האדם בחושבם כי הסיבות לכל הנעשה בעולם נהירים ופשוטים להם. אליבא דאמת טעות גדולה הם טועים. הסיבה לכל מה שקורה זוהי **גזירת עליון**, שהוא גבוה מעל גבוה, שומר ונסתר ונעלם מעין כל. כל מה שנראה לבני אדם בדרך כלל כסיבה אינו אלא **המסובב** מאת ה'. כשם שגם בעל המשרוקית אינו אלא מבצע את ההוראות שניתנו לו מגבוה". עכ"ל (ובהמשך מביא בס' הנ"ל את המובא כבר לעיל בענין פני הדור כפני הכלב וכו', עיי"ש).

לאור כל הנ"ל צריכים אנו להצטייד במשקפת התורה, כדי להביט על מה שנעשה בעולם. ידוע שיש כיום לצבא משקפת הנקראת "משקפת לילית" אשר ע"פ טכנולוגיה מסוימת אפשר להסתכל ולהביט דרכה גם בחושך. על הפסוק בתהילים "תשת חשך ויהי לילה" דרשו חז"ל בגמ' ב"מ, שזה העולם הזה שדומה ללילה. וכבר הרחיב בזה בס' "מסילת ישרים" פרק ג' עיי"ש ובין יתר דבריו כתב שם חז"ל: כן חמרות וגשמיות העוה"ז הנה הוא "**חשך הלילה לעין השכל**" וכו'. והרי החמרות והגשמיות בדורינו הגיעו לממדים מבהילים עד מאד בכל השטחים, ובשטח כלי הנשק. המטוסים והאוניות והצוללות והטילים וכו' וכו'. והחושך לעין השכל איום ונורא ממש כמו שהיה במצרים. ובמצב כזה צריך כל אחד מאתנו להצטייד במשקפת לילה והיא השקפת האמת ע"פ התורה. כל הדברים הנ"ל הרי הם המשקפת האמיתית להביט בעין השכל. כי כל מה שאנו רואים כאן הרי הם המסובב האחרון ממש, כמו שהאיש עם המשרוקית הנ"ל הוא הפקיד הכי זוטר, מי שרק יכול לעמוד ולהסתכל בשעון הגדול ברציף הרכבות, ולשרוק במשרוקית. יותר מזה אינו יכול, ומעליו הרבה פקידים עד שמגיעים למנהל. כך ממש יש להביט על נשיא ארה"ב אשר בפקודתו זים כוחות אדירים, ומתנהלים מלחמות אדירות.

אין הוא אלא הפקיד הזוטר כאן בעוה"ז, וגבוה מעל גבוה, וגבוהים עליהם. הסיבה הראשונה היא גזירת עליון ומשם משתלשלים ויורדים הסיבות עד למסובב האחרון שהוא נשיא ארה"ב (וכך כתב ה"חובת הלבבות"). וכן במה שנעשה כאן במדינת ישראל, ראש הממשלה ושריו, וכל אנשי הבטחון למיניהם הם הזוטרים ביותר המקבלים הוראות מהשר הממונה עליהם וגבוה מעל גבוה וכו' וכו'. וכן כל כתות המחבלים למיניהם, מלאכי החבלה המבצעים את שליחותם. אינם יכולים לשנות מאומה מהנגזר מלמעלה. והם ממש כמו האבן הנזרקת על הכלב. וא"כ כל ההתענינות המרובה שלנו ב"פקידים הזוטרים" האלה הרי זה דברים בטלים ממש, וכאותו הטיפש שהחשיב את "בעל המשרוקית" למנהל הרכבת וכאותו הכלב המתנפל על האבן, מבלי דעת מי זורק עליו את האבן. ובשלמא האנשים אשר מחויבים בחובת ההשתדלות של הצלה הרי באמת צריכים הם לברר אצל מורי הוראה מוסמכים מה חובתם האם לעשות מעשים או לא, וכדו'. אבל אנו "אנשי העורף" אשר אין לנו כל קשר לחובת הצלה, בודאי שאין צורך להתענין באריכות אודות פרטי הדברים המסובבים, אלא כפי הצורך המחייב חשבון הנפש. וכאן עיקר ההתענינות הצריכה להיות בעמל ויגיעה, "מה זאת עשה ה' לנו"?

וכדי להמחיש יותר את הענין נביא בזה מעשה נורא המודפס בס' "לב אליהו" על חומש בראשית בסוף הספר "שביבי לב" עמ' רנ"ד.

וז"ל: "סיפר לי הרב הצדיק הגדול ז"ל, רב העיר אליסקע שקרא בעצמו בפנקס הקהל של עיר ליסא. מקום רבנותו של הגר"י ז"ל בעל "הנתיבות" ועוד. מעשה נורא שאירע עם בתו של "הנתיבות" שהיתה אלמנה ובתה שעמדה להנשא. ונסעו עם ערל אחד לאיזו עיר לקנות בגדים וצרכי חופה עבור הכלה. הערל ידע מזה והולכים לביתו בערמה. וקרא לחביריו ושדדו את כספם, וקשרום בחבלים, והדליקו את התנור כדי להשליך אותם שם ולשורפם שלא ישאר זכר מהם. בינתיים הניחו הכסף על השלחן, והתדיינו ביניהם האיך לחלק הכסף. נפתחה הדלת ונכנס קצין גרמני לבית. וברחו הרוצחים, והקצין התירם והחזיר להם כספם והולכים עד לאכסניא בעיר. בלילה בא "הנתיבות" בחלום אל בתו, ואמר לה: דעי כי כאשר נתוודעתי מצרתכם עליתי אל מקום גבוה ובקשתי רחמים עליכם, ולא הועיל, כיון שעברתם על איסור יחוד עם הערל, ועליתי למקום גבוה יותר והתחננתי שיעמוד לי זכות התורה שהרבצתי בישראל בחיבורי "נתיבות המשפט" וכו'. והצלתי אתכם, ומעתה תהיו זהירות באיסור יחוד. כל זה סיפרה הבת לאנשי הקהילה בעיר והם כתבו זאת בפנקס לזכרון עולם". עכ"ל שם.

כל מי שראה המעשה הזה הבין בפשטות שהרי הערל ידע שיש להם כסף, ובערה בו חמדת הממון, והחליטו לשרוף אותם כדי שהענין לא יתודע לאיש. ובמקרה נכנס קצין גרמני. כי אולי חשד במשהו שראה בחוץ וכדו' והציל אותם. כל זה למי שרואה במשקפת העוה"ז, והנה גילה "הנתיבות" את האמת. הסיבה הראשונה היתה **איסור יחוד עם הערל** ועל זה היה גזר דין שמים. והערל היה רק הפקיד הזוטר שנשלח לבצע את **גזר שמים**. "הנתיבות" בשמים הרעים עולמות והצליח לקרוע את גזר הדין. וזה היה הסיבה לשלוח את הקצין הגרמני שהיה הפקיד הזוטר להצלתם.

ובגמ' חולין ז': י'. איתא "ואמר ר' חנינא, אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא א"כ מכריזים עליו מלמעלה. שנא' מה' מצעדי גבר כוננו ואדם מה יבין דרכו". ופירש"י שם "מכריזין, גזרו עליו".

ואם על מכה קלה באצבע יש גזר דין מכריזין עליו. על אכר"כ על אסון כזה נורא מאד מי יכילנו על מה שאירע אמש במיתות משונות נורא מאד, בארבע מיתות בית דין. לאנשים נשים וטף בהריגות ופציעות. מי יודע איזה דין קשה היה למעלה בשמים. כמה קטגורים עמדו, וכמה סנגורים עמדו, וכמה הרעישו שם גדולי דורינו אשר כידוע מובא בספרים שהם הם הבי"ד של מעלה. מרן הסטייפלער זצוק"ל זיע"א אשר יום פטירתו הוא מחר כ"ג מנחם אב. אשר זה ח"י שנים שעלה לגנזי מרומים ובודאי שהוא מבי"ד של מעלה. והרי יודעים אנו עד כמה מסר נפשו בחייו להתפלל על ישועת הכלל והפרט, ומרן הרב ש"ך זצוק"ל זיע"א, אשר בודאי שניהם חברו יחדיו כפי שנהגו בחיים חיותם. והרעישו עולמות, אבל כח המקטרג גבר ובאופן מבהיל נגזרה הגזירה. בפרטים נוראים ביותר. וע"כ חובה רבה עלינו להקים "ועדות חקירה" אשר יוכלו להשתדל לחפש את הסיבות אשר בדין שמים גורמים. כי הרי כל הסברות של אנשי העוה"ז המביטים על דברים בעיני בשר, הם באמת מעוותים מאד כי הרי אין להם כלל כל משקל וערך בבי"ד של מעלה, ורק המאמינים והיודעים פסוקי התנ"ך והגמרות ודברי חז"ל וראשונים ואחרונים, יכולים לידע מה משפיע בבי"ד של מעלה.

וספור סדום ועמורה אשר הבאנו לעיל שהוא לנו לדוגמא כיצד מתנהל הדין למעלה הוא לנו לעינים לידע מה טוען הקטגור ומה משיב הסנגור. והפסוק זועק "זעקת סדום ועמורה כי רבה" וגו'. גדלה צעקתם עד לשמים וכו' וכל היודע ספר, יודע לפרט מה היו חטאתם. ובמה נתמלאה סאתם, וכן גם ידועים היטב לימודי הזכות של הסנגור הגדול אברהם אע"ה. והקב"ה הרי אמר לו אם אמצא וגו' ונשאתי לכל המקום בעבורם וכו'. וא"כ אליבא דאמת אנו נמצאים "בחזית הקרבות". כי המלחמה היא למעלה, ולנו יש קשר ישיר עם בי"ד של מעלה, ע"י תשובה ומעש"ט שהוא כתריס בפני הפורענות.

וכתב בס' "קובץ מאמרים" עמ' ר"פ אות י"ג וז"ל: "אנו שרויים כעת במצב של הפקדה גמורה. כל מי שיש לו אגרוף, יש לו גם האפשרות להכות ביהודים, זאת מניין? "החפץ חיים זצ"ל היה אומר: הקב"ה שומר עמו ישראל. כלום שומר שכר הוא? לא אין אנו משלמים לו בעד שמירתו. הוא שומר חנם! אולם שומר חנם

ברצותו מסרב גם לשמור. אימתי הוא מסרב? כתוב בתורה: "ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך". "ערות דבר" משמעותו **פריצות ז"א הרס הצניעות**. לפנים היה קיים כלל: בנות ישראל צנועות הן, וכאשר חסר בצניעות הרי ע"כ התרו בנו "ושב מאחריך" ז"א שהשי"ת יסיר את שמירתו מעלינו. **למצב כזה הגענו היום ובלעדי השמירה של השי"ת אנו מופקדים לכל פגיעה**. עכ"ל.

נאמנים עלינו דבריו של אדמו"ר ר' אלחנן זצוק"ל בשם "החפץ חיים" זצוק"ל אשר קובעים הם בהחלטיות ש"הרס הצניעות" היא סיבה לביטול שמירתו יתברך עלינו, ובלעדי שמירתו של השי"ת אנו מופקדים לכל פגיעה.

הבה ונתבונן בעוד קטע מס' "קובץ מאמרים" עמ' רי"א וז"ל: "...אזכיר רק אחד מריבוא ממעשי התעתועים שלהם (הוא מדבר שם על רשעי ישראל מחללי ארץ הקודש), קראתי זאת ב"היינט" (שם עתון) בחוה"מ סוכות שעבר, שבתל-אביב מתרחצים שני המינים בתערובת בבגדי ים בלתי צנועים, וד"ל. **האינכם מבינים שהסיבה הראשונה לפוגרומים בא"י היא תולדה מחוייבת מנאצות כנ"ל ודומיהן שפורקי עול אלה מעוללים? כתיב "וירא ה' וינאץ מכעס בניו ובנותיו" "ואעפ"י שבטלו ד' מיתות דין ד' מיתות לא בטלו" "וכל ישראל ערבין זה בזה". הערבים הם הם שלוחי הדין של מעלה כדי לקיים את הפסק, כנבוכדנצר בשעתו". עכ"ל הטהור.**

היום בעוונותינו הרבים הגיעה מצב הפריצות לחוצפא כזו שגם ברחובה של עיר נעשה כשפת הים רח"ל. במצב של מגפה נוראה כזו שלא היה מימות עולם, צריכים החרדים לדבר ה' לחזק פי כמה וכמה את גדרי הצניעות. ולצערנו ולבושתינו אין הדבר כן. גם במחנה החרדים נפרצו מאד מאד גדרי הצניעות באופן הניכר היטב לעינים, בצורת הלבוש אפילו אצל משפחות הנקראות "בני תורה", וכל אחד רואה זאת בעיניו והמפורסמות אינם צריכות ראייה. ובפרט אין שום פחד ללכת ולצאת למקומות אשר בודאי נכשלים בראיות אסורות באופן חמור מאד מאד, ובין הזמנים יוכיח, אשר כמעט כולם יוצאים לחופש ולטיולים במקומות אשר רגלי "בהמות" מצויות שם מאד, בלבוש ממש הגרוע ביותר. וכבר ידוע משכ' האורה"ח הק' פרי בלק כ"ה א' על מה שכתוב שם "ישב ישראל בשיטים וגו'" ונראה לפרש שהכתוב

יעיד סיבת הזנות שהיתה, לפי שיצאו העם לטייל חוץ למחנה ישראל, ושם נמצאו בנות מואב והוא אומרו וישב ישראל בשטים פי' במקום שהיו מטיילים בו חוץ למחניהם, ושטים הוא לשון טיולים כדרך אומרו שטו העם ופרש"י שם וז"ל אין שיט אלא לשון טיול, וזה סיבת ויחל העם לזנות". עכ"ל.

ומה שאין רוב הצבור מרגישים פחד נורא מלפגוש את "החטא" הוא משום שענין ההרגש בנושא הצניעות פג כמעט לגמרי מאתנו, שהשטן הצליח מאד בענין זה של תערובת נשים וגברים, עד שנעשה הדבר להיתר גמור. בכל עבר ופינה באים במגע של משא ומתן עם נשים בלי משים לב. בחנויות ובבנקים, בנסיעות באוטובוסים ובהליכה ברחובות וכו' וכו'. וקשה עד מאד להמלט מזה כידוע לכולנו.

ואיתא במדרש רבה פר' פנחס כ"א ד' וז"ל: "רש"י אומר מנין שהמחטיא את האדם יותר מן ההורגו, שההורג הורגו בעוה"ז ויש לו חלק לעוה"ב. והמחטיאו הורגו בעוה"ז ובעוה"ב. שתי אומות קידמו את ישראל בחרב ושתיים בעבירה. המצרים ואדומים קדמו בחרב. "אמר אויב ארדוף אשיג אריק חרבי", "ויאמר אליו אדום לא תעבור בי פן בחרב אצא לקראתך". ושתיים בעבירה. מואבים ועמונים. על אלה שקדמו בחרב כתוב "לא תתעב אדומי" "לא תתעב מצרי". אבל אלו שקדמו בעבירה להחטיא את ישראל "לא יבוא עמוני ומואבי גם דור עשירי עד עולם". עכ"ל המדרש.

בס' "ילקוט דעת תורה" (המסונף לס' "עקבתא דמשיחא") עמ' 22 אות כ"ה כתב וז"ל: "החטא מסוכן מהפצצה". כשהתחילה המלחמה בארץ בין היהודים והערבים, עשתה כיתת הגנה אימונים ליד ביתו של רבנו החזו"א. אחד המפקדים ניגש אליו ואמר: אל יפחד הרבי מיריות אלו, שהם של בחורים משלנו. על זה ענהו רבנו מיד: "פחדי גדול יותר מיריותיכם באימונים ביום השבת מאשר מפצצות הערבים כל ימי השבוע". עכ"ל.

אימרה כזו הנאמרת מיד. הוא מכח האמונה הברורה והצלולה של "החטא מסוכן מהפצצה". במקום שהיה רח"ל פיגוע חבלני, מפחדים ללכת שם, ק"ו במקום שיש חשש שיהיה פיגוע חבלני מי ילך שם, פחד נורא נופל על כולנו. ואלו ללכת במקום

שיש חשש כמעט ודאי של פגישה עם "השטן" ממש, פגישה עם "חטא", כל אחד כבר מוצא לעצמו כל מיני היתרים.

בקיצור, אין כל הרגשה של פחד מפני פגישה עם "פריצות". חייבים אנו לשנן לעצמינו ולבני ביתנו, שאשה ההולכת בפריצות היא ממש כמו "מחבלת מתאבדת" או כמו שאומרים "פצצה מתקתקת". הדברים נשמעים כ"כ רחוקים מאתנו וכדברי הבאי בעלמא, משום שחסרה לנו האמונה הפשוטה בדברי התורה ובדברי חז"ל.

חייבים אנו לחזק את חומת הצניעות בתוך המחנה שלנו, **כדי לחזק את שמירת הקב"ה עלינו**. נשות ישראל לא יצאו לרחובה של עיר "סתם ככה לטייל" כל כבודה בת מלך פנימה, וגם כשיוצאות יש למעט ככל האפשר בלבושי הדר וכו' וכו'. וכן הפקידות בבנקים, המוכרות בחנויות, לתגבר מאד את תודעת הצניעות, בצורת הלבוש והדבור וכו' וכו'.

וכן מצב הצניעות בחתונות כ"כ צריך חיזוק. מכשולים גדולים יש בחתונות בכניסה וביציאה וגם בתוך האולמות, כידוע לכולם. אך המצב נעשה גרוע יותר ויותר, לבם של היראים כואב מאד על המצב, אבל אין פוצה פה ומצפצף.

כל אחד ואחד מאתנו ובפרט הבחורים, צריכים למעט מאד מלהסתובב ברחובה של עיר, ללכת ממש כמו בשעת מלחמה, בפחד ובתשומת לב.

השטן וכת דיליה משתדלים בכל כחם לשבור את חומת הצניעות במחנה התורה, משום שעי"ז מסתלקת השמירה העליונה מאתנו ואז קל מאד לשטן לבצע פיגועים. ורואים אנו זאת בחוש כיצד הוא נכנס לבתינו בכל מיני כלים שונים ומשונים, וגם בכל מיני ניגונים חדשים לבקרים אשר יש בהם קרירות גדולה ביר"ש. ובשחוק וקלות ראש המרגילין את האדם לערוה.

פחד נורא מאד עבר על מחנה החרדים היום הזה, כל ספור הוא פחד נורא בפני עצמו. נערה כלה אשר במקום שיובילו אותה לחופה, הובילו למנוחות באופן נורא. בחור שהיה עומד לגמור שידוך, ילדים קטנים, עוללים ממש, שנהרגו במיתה

משונה מאד. איום ונורא מה שעברנו. הפחד הזה חייב להשאר אתנו, להעביר אותו למקומו האמיתי. "פחד מחטא" "פחד מכשלון בצניעות" פחד נורא מפני סילוק השכינה מאתנו. ופחד זה יביא בודאי לחזוק עצום בחומות הצניעות, ולא רק לצאת ידי חובת ההלכה בלבד, אלא להדר מאד, ולהיות מהדרין מן המהדרין. ואז אין ספק שהקב"ה יהדר בשמירה עלינו. ואיש את רעהו יאמר חזק, וכל אחד מאתנו יכול למצוא הרבה צדדים **לחזוק חומת הצניעות** בו עצמו, ובבני ביתו, ובקרובים אליו.

וכתב הר"מ בהל' תשובה פ"ד ה"ד, וז"ל: "ומהן חמשה דברים העושה אותן אין חזקתו לשוב מהן. לפי שהם דברים קלים בעיני רוב האדם. ונמצא חוטא והוא **ידמה שאין זה חטא**. ואלו הן וכו'. המסתכל בעריות מעלה על דעתו שאין בכך כלום שהוא אומר, וכי בעלתי או קרבתי אצלה. והוא אינו יודע שראיית העינים **עון גדול** שהיא גורמת לגופן של עריות שנא' ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם וכו'". עכ"ל.

ובמ"ב סי' ע"ה סק"ז כתב וז"ל: "אבל לענין איסור הסתכלות לכו"ע המסתכל באשה אפילו באצבע קטנה כיון שמסתכל בה להנות **עובר בלאו** דלא תתורו אחרי עיניכם. ואמרו שאפילו יש בידו תורה ומעש"ט לא ינקה מדינה של גיהנום. וראיה בעלמא לפי תומו בלא נהנה שרי, אם לא מצד המוסר, ובספר "מנחת שמואל" הוכיח **דאדם חשוב יש לו להזהר בכל גווניו**. וכתב הפמ"ג דבמקומות שדרך להיות מכוסה (כגון זרועותיה וכה"ג שאר מקומות הגוף). אף ראה בעלמא אסור. וכתבו הפוסקים דבתולות דידן וכו' בכלל עריות הם". עכ"ל. ושם בס"ב בשו"ע לענין שער באשה. פסק המ"ב בסקי"ג לענין מה שכ' הרמ"א בשער היוצא מחוץ לצמתן שמקל בזה לענין ק"ש. בכ"ז כ' המ"ב שם וז"ל: "אבל לכוין להסתכל באשה אחרת אפילו בשערות שמחוץ לצמתן אסור" עכ"ל. ומה נאמר ומה נדבר באותן ההולכות בגלוי שער אשר כתב עליהם המ"ב שם ס"ק. שהרי הן הולכות "כדרך הפרוצות" והוי כמו לענין גילוי השוק שהוא דאורייתא ממש. רח"ל.

וז"ל השו"ע אה"ע סי' כ"א הל"א: "צריך אדם להתרחק מהנשים **מאד מאד** (לפי שנפשו של אדם מחמתן לכן כתב מאד מאד וכו' מ"מ אם רגיל בחטא זה קשה

לפרוש יותר משאר עבירות וכו'. ב"ש). ואסור לקרוץ בידיו או ברגליו ולרמוז בעיניו לאחד מהעריות. ואסור לשחוק עמה להקל ראש כנגדה. או להביט ביופיה. ואפילו להריח בבשמים שעליה אסור. ואסור להסתכל בנשים שעומדות על הכביסה וכו' וכו' " ועיי' היטב בכל דברי הפוסקים שם.

והמקור לדין זה הוא הגמ' ב"ב דף נ"ז: ולמסקנת הסוגיא שם. באיכא דרכא אחריוא הוא רשע ג"כ אם עוצם עיניו. וכך כתב הרשב"ם: "רשע הוא ואע"פ שעוצם עיניו שלא היה לו לקרב אלא להרחיק מן העבירה. דקיי"ל הרחק מן הכיעור". עכ"ל. וכן פירש שם המהרש"א להדיא.

והח"ח דן בסוגיא זו בספרו "חפץ חיים" הלכות לשה"ר כלל ו' בסקי"ד, כי היה לו שם קושיא גדולה מאד. וכתב שם "ועיינתי הרבה בהאי קושיא. ונראה לי, דסברת הגמרא דבעריות מפני שנפשו של אדם מחמדתן צריך להחמיר יותר, דהגם שעתה חושב שלא ניחא ליה בהנאה זו, פן יתגבר יצרו עליו בעל כרחו ויבוא להרהר עי"ז.

וכן מצינו בכמה ענינים. שהחמירו יותר בעניני הסתכלות מכל האיסורים שבתורה אף בלא אפשר ולא מכוין. וכענין שאמרו בברכות "אחורי ארי ולא אחורי אשה. פגע באשה בדרך, רץ אחריה ומסלקה לצדדים". ומשמע מדברי האחרונים באה"ע דאפילו לית ליה דרכא אחרינא למיזל ולא ניחא ליה בהסתכלות. אפ"ה אסרו חז"ל. והכל מטעם שכתבתי כנ"ל. ומה שכתב הרשב"ם דקיי"ל הרחק מן הכיעור, היינו, בענינים כאלו שמצוי פיתוי היצר וגם לעז הבריות מאד". עכ"ל ה"חפץ חיים" צוק"ל זיע"א.

ובגמ' קדושין דף פ"א. "אמר אבין (בע"י אביי) סקבא דשתא ריגלא" וכתב רש"י "סקבא דשתא ריגלא. ריעוע של ימות השנה ליחוד ולעבירה, ימות הרגל. שיש קבוצת אנשים ונשים לשמוע דרשה ונותנים ונושאים זה עם זה". והתוס' כתב שם, "פירוש ריעוע של ימות השנה ליחוד ולעבירה, ימות הרגל. שיש קבוצת אנשים ונשים לשמוע הדרשה ונותנין עין זה על זה. וי"א לכך נהגו להתענות לאחר פסח ולאחר סוכות". עכ"ל. וכן נפסק בשו"ע או"ח סי' תצ"ב. ובשו"ע סוף הל' יז"ט סי' תקכ"ט סע"ד, כתב וז"ל: "חייבים בי"ד להעמיד שוטרים ברגלים שיהיו משוטטים

ומחפשים בגנות ובפרדסים ועל הנהרות. שלא יתקבצו שם לאכול ולשתות אנשים ונשים ויבואו לידי עבירה, וכן יזהירו בדבר זה לכל העם **שלא יתערבו אנשים ונשים בבתיהם** בשמחה ולא ימשכו ביין שמא יבואו לידי עבירה. אלא יהיו כולם **קדושים**." ובמ"ב כתב שם וז"ל: "הנה באמת דבר זה החיוב תמיד להזהיר ולמחות מי שיש בידו. אלא שברגל מצוי הקלקול ביותר". והוסיף שם בשעה"צ וז"ל: "ובעו" הרבים נתפרץ קלקול זה בזמנינו באיזה מקומות גם בימות החול **ועון גדול הוא**, ומי שיש בידו למחות בודאי מחויב למחות". עכ"ל.

והרי כל זה מדובר אפילו באנשים כשרים ונשים כשרות. ההולכות בלבוש צנוע, בכל זאת הרי נפשו של אדם מחמדתן והחמירו בזה מאד מאד. ומה נאמר ומה נדבר במקומות שהרבה פרוצים ופרוצות שורצים שם, באופן מבהיל ממש, איזה עוון גדול הוא מי שהולך לשם. ועוד לוקח אתו את בניו ובנותיו, ה' ירחם עלינו, איזה קטרוג מתעורר למעלה.

ורח"ל נהיה ממש "הרגל הנעשה טבע" לצאת בבין הזמנים, לכל מיני "פארקים" ונאות דשא, ומקומות בילוי אשר הטומאה שם נורא מאד. ומה שכתב ה"חפץ חיים" לעיל "שהחמירו יותר בעניני הסתכלות מכל האיסורים שבתורה", נהיה כיום אצל רבים, היתר גמור ממש.

ובגמ' נידה דף י"ג: "אמר רבי אמי כל המביא עצמו לידי הרהור אין מכניסים אותו במחיצתו של הקב"ה". ובזמן הזה שהוא עידן דריתחא ממש הרי צריכים אנו כ"כ להיות מכוסים ושמורים תחת כנפי השכינה. א"כ צריכים אנו לברוח ממקומות כאלו שיש פריצות שם, כבורח מן האש ממש. ובעו" הרבים ההמון "נסחף" בלי משים ואין איש שם על לב את חומר הענין הזה.

ובספר חסידים סי' תתקנ"ג כתב: "וכל מצוה הבאה עבירה על ידה, מוטב שלא יעשה המצוה. כמו לשמח חתן ויש שם פריצים ויודע שבלא פריצות אינה יכולה להיות. ואי אפשר בלא הרהור. או מלראות בנשים אל יהיה שם" עכ"ל. ואם כך הדברים אפילו במצות חתן, שהיא מצוה גדולה עד מאד. מה נאמר ומה נדבר בכל

אותם הטיולים אשר בודאי נתקלים במראות של פריצות גדולה מאד כידוע. וא"א להמלט מזה. וכן אלו הנוסעים לחו"ל. הרי עצם המעבר עד המטוס הוא איום ונורא כידוע לכל. ואח"כ השהיה בחו"ל והטיולים שם, הרי לא יתכן כלל להמנע ממכשולים נוראים. המאבדים הלב ונפש, ומפסידים כל קדושת ישראל עי"ז. ורבים רבים הנוסעים לשם נופש וטיולים בלבד ולא לצורך גדול. וגם לצורך גדול יש לעשות שאלת חכם, אצל חכם בקי ויר"ש. בשאלות יותר קלות רגילים לשאול מורי הוראה, ואילו בחמורות שבחמורות, אשר בקלות אפשר לצאת ממחיצתו של הקב"ה, לא שמים לב לשאול, ה' ישמרנו.

מעשה באברך בן עליה אשר בא אל מורה ההוראה שלו אשר נסמך עליו בכל דבר קלה כבחמורה. ושאל אותו, באשר בן דוד של אשתו מתחתן בחו"ל, ומזמינים אותם לחתונה שגם היא חתונה של בן תורה והמשפחה כולה חרדים לדבר ה'. וגם נותנים לו כל ההוצאות, ושאל את רבו ג' שאלות, ואחת מהן. מכיון שבנסיעה כזו יש מכשולים גדולים בעניני צניעות, והוא חושש שכמעט "פסיק רישא" לעבור ולהכשל, גם בשדה התעופה כאן ושם. וגם במטוס עצמו, וכן בחו"ל בלתי אפשרי להשמר מראיות אסור ח"ו.

על ב' השאלות הנותרות ענה לו הרב מיד, ועל שאלה זו אמר לו הרב שמחר יענה לו. כשבא למחרת ענה לו הרב כך: "אתה הרי יודע היטב זה כמה שנים את רוב טרדותי בשאלות הלכתיות, במשך עשר שנים חושבני שאני צריך להזדקק בממוצע בודאי לעשר שאלות ביום, ומסתמא יותר. צא וחשוב כמה שאלות עברו אצלי בזמן זה של עשר שנים. שאלה כזו עדיין לא שאלו אותי. אמנם רבים שואלים על אפשרות של נסיעה "כשרה" לים, או לטיולים ולנופש. שבזה קל לענות. אבל כאשר צריכים לנסוע לחתונה לחו"ל וכדו'. השאלות הם בדרך כלל בנושא שלום בית, בטול תורה, תפילות וכדו' אבל מעולם לא שאלני אדם, ומה עם "שמירת העינים". ולכן לא היה לי מספיק שמוש בשאלה כזו. במשך כל הלילה עיינתי בש"ס ופוסקים וכמה ספרי שו"ת וספגתי לתוכי את החומר הנורא מאד של "שמירת העינים".

וחשבתי לעצמי ששאלה כזו יכולה להיות ג"כ באופנים שונים של צורך אמיתי, כמו להיות בקופ"ח, או לנסוע לחתונה לתל-אביב וכדו' או אפילו אשפוז בבי"ח ששם הפריצות נורא מאד וכל כיוצא בזה. ואלו היו שואלים שאלות כאלו הייתי כבר מזמן יודע מה לענות. לפי מה שיצא לי באופן ברור אין שום היתר להכנס למצב כזה של נסיונות קשים ביותר שא"א לעמוד בהם, לצורך נסיעה לחתונה הזו. אבל נבהלתי מהפסק הזה, ובבוקר פניתי והלכתי לאחד מזקני הדור ומנהיגיו, והצעתי לפניו את השאלה ואת התשובה, וכשר בעיניו הדבר, וגם הוא שמח שב"ה יש עוד אחד מאלף ששם לבו לשאלות חמורות אלו". כך ענה הרב הנ"ל שהוא מהפוסקים (לא מהזקנים) שרבים וטובים סומכים עליו בכל דבר.

סיפור זה הוא "תמונת מצב" על ההצלחה הגדולה של הס"א להשכיח מהצבור ענין כה חשוב מעיקרי ויסודי הדת. וכך כתב החינוך במצוה שפ"ז: "שלא נתור אחר מחשבת הלב וראיית העינים שנא' ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זונים אחריהם וכו' שורש מצוה זו נגלה, כי בזה ישמור האדם מחטוא להש"י כל ימיו. **המצוה הזאת באמת יסוד גדול בדת כי המחשבות הרעות אבות הטומאה והמעשים ילדיהם, ואם ימות האדם טרם יוליד, אין זכר לבנים. נמצאת זאת המניעה שורש שכל הטובות יוצאות ממנה.** ודע בני ותהי נא **מרגלא בפומך** מה שאמרו ז"ל עבירה גוררת עבירה, ומצוה גוררת מצוה. שאם תשית דעתך למלאות תאותך הרעה פעם אחת, תמשך אחריה כמה פעמים. ואם תזכה להיות גבור, לכבוש יצרך ולעצום עיניך מראות ברע פעם אחת, יקל בעיניך לעשות כמה פעמים וכו' וכו' ועיי"ש עוד דברים נפלאים. ועוד חידש שם להלכה שלא זו היא ג"כ בנשים עיי"ש.

האסון הזה אשר בו נרצחו כ"א נפשות טהורות, אשר בודאי נבחרו מן השמים כשליחי צבור, מכל החוגים והזרמים. בחורים וגם בתולות, טף ונשים. ונתקיים בנו הפסוק "אם על בנים רוטשה" (הושע י'). וכן הפסוק "ועלליהם ירטשו לעיניהם" (ישעיה י"ג) וכ' שם המלבי"ם "ירוטשו. לא נמצא רק על פגר אדם, וענינו העברת הצורה עד שלא יוכרו האיברים". רח"ל. והפסוק "וקשתות נערים תרטשנה ופרי בטן לא ירחמו על בנים לא תחוס עינם" (ישעיה י'). פשוט לא יאומן איזה כח נותנים מן השמים לרוצח נתעב כזה, אשר רואה למול עיניו את מי הולך לרטש

רח"ל, ועושה זאת בשמחה ואושר רב, והוא בעצמו עוד אב לילדים. ואשתו והוריו שמחים ומאושרים, ממש לא יאומן כי יסופר! כמות אכזריות כזו, זכור לנו היטב שמרן המשגיח מפוניבז' זצוק"ל זיע"א אמר פעם תוך כדי שיחה על גזירת השואה הנוראה, ואמר כך, שכמות האכזריות של הנאצים ימש"ו, היתה בריאה חדשה ממש כדי לסדר הגזירה שנגזרה בשמים. כי בבריאת האדם לא היה אכזריות כזו, כך הוא אמר. ואין ספק שמתקיימים דבריו באותם רוצחים מתועבים שחוגרים עצמם בחגורות נפץ, ובפרט במעשה האחרון. רואים זה בחוש שמן השמים בראו בריאה חדשה כדברי המשגיח זצוק"ל, כדי לבצע את הגזר דין הנורא.

והנה נתקיים ג"כ בנו הפסוק "תאשם שומרון וגו' בחרב יפלו עולליהם ירטשו והריותיו יבקעו" (וכ' רש"י הריותיו, נשים מעוברות שבתוכה). ומיד הפסוק הבא "שובה ישראל עד ה' אלו' וגו' " (הושע י"ד). וכתב הרש"י שם: "שובה ישראל שבארץ יהודה פן יקרה אתכם כשומרון, לכך נסמכו הענינים. משל למלך שמרדה עליו מדינה, שלח המלך פולימרכוס ואמר להחריבה. היה אותו פולימרכוס בקי ומיושב, אמר להם: טלו לכם ימים, ואם לאו אני עושה לכם כדרך שעשיתי למדינה פלונית ולחברותיה, ולאפרכיא פלונית ולחברותיה. לכך נאמר תאשם שומרון ואומר שובה ישראל עד ה' אלוקיך. כדאיתא בספרי פר' וישב ישראל בשטים. תני בשם רבי מאיר, שובה ישראל בעוד שהוא ה' במדת הרחמים. ואם לאו, אלוקיך מדת הדין. עד דלא יתעבד סניגוריא קטיגוריא. כי כשלת. באו לך מכשולים בעד עווניך". עכ"ל הזהב של רש"י.

"משל למלך שמרדה עליו מדינה" אוי לעינים שכך רואות. איזה מרידה במלך מורדת המדינה שאנו גרים בה. ועוד בפלטרין של מלך. **ולא תתורו אחרי לבבכם.** זה מינות. ואחרי עיניכם, זה זנות. (כדאי מאד ללמוד מש"כ הביאור הלכה סי' א' בענין זה בשם ספר החינוך). לא שייך כמעט לצייר כמות יותר גדולה של מינות ושל זנות מאשר אנו יודעים מהנעשה במדינה הזו. ה' ירחם!! אשר משום כך מסתלקת השמירה העליונה ככתוב לעיל בשם ה"חפץ חיים". וכבר כמה שנים הקב"ה מכה "במקל זעם" של "פצצות חיות" שכל התופעה הזו היא, שלא כדרך הטבע, פעם אחר פעם, באוטובוסים, במלונות, במקומות ציבוריים, ובכל מקום, "כי מלאה הארץ חמס"

ממש דברים כהויתן!! והפולימרכוס, מלאכי החבלה השלוחים מן השמים זועקים בקול גדול "קול ה' שובר ארזים". טלו לכם ימים. להתבונן מה רוצה המלך מאתנו. "זאם לאו אני עושה לכם כדרך שעשיתי למדינה פלונית".

בזמן הבצוע של הגז"ד הנורא בירושלים עיה"ק. היו הרבה הרבה מאחינו בני ישראל בבילויי "הבין הזמנים" בכל מיני טיולים. ובהרבה מקומות נופש שאין שם אפשרות לשמירת העינים, בין בארץ ובין בחו"ל. ונפגם מאד "הלא תתורו אחרי עיניכם" כמבואר הכל בפנים מש"ס ופוסקים. והרי זה גופא חלק גדול מהמרידה של המדינה. ואנו לוקחים חלק בזה.

והרי איתא בגמ' שבת דף ס"ד. "תנא דבי רבי ישמעאל מפני מה הוצרכו ישראל שבאותו הדור כפרה. מפני שזנו עיניהם מן הערוה" ופירש"י "שזנו לשון מזון שנהנו במראות העין" ועי' שם במהרש"א. ועוד לוקחים אתם את הילדים, קטנים וגדולים, נערים ונערות, שיצרום תקיף עליהם. ואינם מנוסים כלל בשמירת העינים. וכך מתקלקלים ומקלקלים ילדיהם בידיהם. ובמקום לחנך הבנות והבנים על שמירת הצניעות בהדור גדול, ולהשריש בהם שחטא זה "פצצה" ואשה פרוצה ההולכת ברחוב זה "מחבלת ממש" "פצצה מהלכת". וכל יציאה לרחוב, אפילו רחוב בבני-ברק, ובירושלים, צריך עם הכנה גדולה ושמירה גדולה. ק"ו וק"ו בן בנו של ק"ו. יציאה לחוץ למקומות המועדים לפריצות, אשר היא אסור דאורייתא מן החמורות כמובא לעיל מש"ס ופוסקים. וכל מקום שיש אסיפה אנשים ונשים גם בלבוש צנוע, הוא מקום המועד לפורענות כמו שהבאנו לעיל מהלכות מפורשות בשו"ע. "וירא ה' וינאץ מכעס בניו ובנותיו ויאמר אסתירה פני מהם וגו' (האזינו ל"ב י"ט כ'. ועי' שם ברמב"ן על המילה "ובנותיו").

וכ' האוה"ח הק' פרי' "כי תצא" כ"ג י', "כי תצא מחנה אל אויביך, ונשמרת מכל דבר רע". וכתב האוה"ח הק': "פי' הגם שיש דקדוקי עבירות שה' לא יעניש עליהם. ואם יעניש יהיה עונש קל מודיע הכתוב שבשעת הסכנה שהוא בזמן שיוצאים על אויביהם צריכים שמירה מכל דקדוקי עבירות. כאומרו מכל דבר רע וגו' וכלל בתיבת דבר גם סיבות שממנו יסובב הרע. והעיר במה שציוה סמוך מזה. כי יהיה בך איש אשר לא

יהיה טהור וגו' ואמרו רז"ל שהרהורי עבירה ביום וגו' ונתכון הכתוב בסמיכות זה לומר שעל כיוצא בזה יצו במאמר ונשמרת מכל וגו' "עכ"ל.

כמדומה שדבריו הקדושים והטהורים אינם צריכים הסבר, אבל בכ"ז יש להביא אסמכתא מהגמ' מנחות דף מ"א. דא"ל המלאך לרב קטינא דבזמן דאיכא ריתחא עונשים בשמים גם על דבר קל כמו ציצית שאינו עשה גמור כמו שפירש שם התוס' שאין אדם מחוייב לקנות טלית אם אין לו. עיי"ש. בכל אופן דברי האוה"ח מבהילים מאד ומחייבים עד מאד. כי אין ספק שהזמן שלנו הוא זמן סכנה, ו"עידן דריתחא" א"כ צריכים להזהר מאד מאד בעניני צניעות ושמירת העינים, ויש חובת הדקדוק "מכל דבר רע", כדי לקבל את השמירה העליונה.

בתפילת מוסף של יוה"כ בסליחה המתחילה "אלה אזכרה" וגו' מקוננים אנו בבכיה גדולה על עשרה הרוגי מלוכה, והמקונן אומר לנו שם "קוננו קדושים עם לא אלמן כי על דבר מועט נשפך דמן וגו' ". פירוש הדבר, שהרי ידוע לכולנו מעלתם של עשרה הרוגי מלכות שהיו שרפי מעלה ממש, וכן כולנו יודעים שהם כפרה על כל כלל ישראל. ובכ"ז רואים אנו בחז"ל שחיפשו את "חוט השערה" דק שבדק עד אין נבדק. כמו הגמ' במס' ע"ז דף י"ח. בסוגית רבי חנינא בן תרדיון ואשתו ובתו. אשר הוא נתפס על "חוט השערה". כמו שכ' הרש"י שם בד"ה להתלמד וכו' " ומיהו הקב"ה מדקדק עם הצדיקים כחוט השערה, ואפילו להתלמד יש לחוש לכבוד הרב וכו' " ועיי"ש בתוס' בד"ה להתלמד וגו'. ועל איזה "חוט השערה" נתפסה שם אשתו ובתו. נורא מאד! והרמב"ן בחיבורו הנפלא והנורא "שער הגמול" האריך מאד בהסבר הדברים, והביא שם מאמר חז"ל על רשב"ג ורבי ישמעאל. מה שאמר רשב"ג לרבי ישמעאל על איזה "חוט השערה" הוא נתפס.

בפרשת שמיני בענין מיתת בני אהרן נדב ואביהוא כ' הרש"י שם בפ' ג', "הוא אשר דיבר ה' וגו' היכן דיבר, ונועדתי שמה לבני ישראל ונקדש בכבודי (שמות כ"ט) אל תיקרי בכבודי אלא במכובדי. אמר לו משה לאהרן אהרן אחי יודע היותי שיתקדש

הבית במיודעיו של מקום. והייתי סבור או בי או בך. עכשיו רואה אני שהם גדולים ממני וממך". ואעפ"כ שהם גדולים יותר ממה שאהרן בכ"ז חז"ל לא נמנעים מלספר לנו על מה הם נתפסו. והבעל הטורים פר' שמיני י' ב' מנה שם ששה דברים שהם נתפסו עליהם. וזה הקדוש ה' הכי גדול שעליו נאמר בקרא "ונקדש בכבודי". והטעם מבואר ברש"י שם בד"ה ועל פני כל העם אכבד". כשהקב"ה עושה דין בצדיקים מתיירא מתעלה ומתקלס. אם כן באלו, כ"ש ברשעים. וכן הוא אומר נורא אלו ממקדשיך. אל תקרי ממקדשיך אלא ממקודשיך". קדוש ה' גדול מאד יוצא כאשר הצבור מזדעזע ולומד מיד ק"ו לקיים את רצון ה' ולחזק שמירת התורה והמצוות. כי ההמון יודע ומבין היטב שהצדיק נתפס על "חוט השערה" על "דבר מועט נשפך דמן" ואז ההמון מכיר שאין ויתור כלל וכלל, וסביביו "נשערה" מאד. וממילא עושים ק"ו לחטאים יותר גדולים, ומקבלים מיד פחד נורא מחטא, כי רואים מה חטא גורם. ונמצא שהצדיקים במיתתם הם שלוחי הצבור לעורר העם בתשובה וזה גופא עילוי גדול מאד לנשמתם הקדושה והטהורה.

התקבצות אנשים ונשים נערים ונערות בדוחק רב בתחנת אוטובוס, וכשהוא מגיע נוצר לחץ כבד על פתח האוטובוס כי כל אחד רוצה לעלות ולהכנס אליו. ואח"כ העומס הכבד והדוחק הרב בפנים האוטובוס, הרי יש כאן כבר חוט השערה של פגיעה ב"והיה מחניך קדוש" והרי אמרו חז"ל: "הרחק מן הכיעור ומן הדומה לכיעור, אמרו חכמים הרחק מחטא הקל שלא יביאך לחטא חמור וכו' " (אבות דר"נ פרק שני. ועיי"ש עוד פרטים בענין צניעות).

והדין הקשה שהקב"ה עשה עם הקדושים והטהורים שנרצחו במיתה קשה מאד, והפצועים הרבים הזקוקים לרחמי שמים, בכזו חמת זעם היה כדי ללמד אותנו עד כמה חרון אף מתעורר ע"י "הריסת חומות הצניעות". וכל העם ישמעו ויראו. וכתב "הכלי יקר" בפר' שמיני י' ג' ביאור יקר מאד מאד וז"ל: "הוא אשר דבר ה' לאמור בקרובי אקדש. פירש"י והיכן דיבר, ונקדש בכבודי, אל תיקרי בכבודי אלא במכובדי. ואין צורך לזה שהרי נאמר כאן ועל פני כל העם אכבד, א"כ פירוש הכתוב כך הוא. ונקדש, ר"ל הבית יהיה נקדש בדבר שהוא כבודי, שעל ידו אכבד על פני כל העם ואין זה כ"א בקרובי הי"ת כל הקרב הקרב ביותר אל השי"ת ממנו ילמדו כל הפחותים

מערכו ק"ו לומר אם אש אחזה בלחים מה יעשו קוצים יבשים כסוחים, ואז יקחו כולם מוסר וזהו כבודו של השי"ת, על פני כל העם. וזהו שפירש"י, אמר לו משה לאהרן אהרן אחי יודע הייתי שיתקדש הבית במיודעיו של מקום, והייתי סבור או בי או בכך. עכשיו אני רואה שהם גדולים ממני וממך. ובמה יודע איפה שהם גדולים? אלא ודאי שכך ביאור הענין. שהקב"ה אוהז בשני קצוות, הקצה האחד הוא שהקב"ה מדקדק עם הצדיקים יותר מבזולתם. הקצה השני, שמענישם אפילו על שגיאה קטנה. וכל זה כדי שילמדו מהם ק"ו הנזכר כל הפחותים מערכם, מה שלא היו יכולים ללמוד ק"ו זה אם היה מעניש איזה אדם בינוני, או אם היה מענישו על איזה עון גדול. והכתוב אומר: **ועל פני כל העם אכבד** משמע שכולם יהיו נזהרים בכבודו מאז והלאה. **כי כולם יקחו מוסר בק"ו זה**. ואם לא היו גדולים גם ממני וממך, אז לא יגיע מוסר זה לכולם. כי הגדולים מערכם יאמרו לא תגיע בעדינו הרע. ולא יקחו מוסר זה כ"א לפחותים מהם, ואפילו לשוים להם במדריגה לא יגיע, כי כל אחד יטעה לומר אני גדול מחבירי.

זולת מי שהוא פשוט שהכל מודים בו שהוא גדול מכולם ממנו יוקח מוסר לכל. וזהו ענין קדוש ה' כי מאז יראו את ה' קדושו. וזהו שאמר בקרובי אקדש במי שהוא קרוב אלי יותר מזולתו בו

אקדש. כי על ידו על פני כל העם אכבד **יגיע המוסר לכולם**. והוא שנאמר בקרבנתם לפני ה' וימותו. לפי שהם קרובים אל ה' יותר מזולתם על כן וימותו. וזהו טעם ותאכל בקצה המחנה, שדרשו רבותינו ז"ל **בקצינים שבמחנה** וכאמרו רז"ל אין הפורענות בא לעולם כי אם בעבור הרשעים ואינו מתחיל כ"א בצדיקים וכו'. וביאור הדבר, שלכך מתחיל בצדיקים בעבור שיקחו הרשעים מוסר. וזה שכתוב **ואחיכם כל בית ישראל יבבו וגו'** יפחדו וידאגו לנפשם שלא יקרה להם כאשר קרא לאלו בראותם **כי לא ישא ה' פני איש**. וזה פירוש יקר" עכ"ל הזהב של "הכלי יקר".

והדברים מתאימים עד מאד לאסון הנורא שפקד את כל ישראל, כי כולם ממש יכולים ללמוד ק"ו. ומה אלו הנפשות הקדושות והטהורות, אשר כל יודעם ומכירם מעידים על כך. ובפרט כ"כ הרבה ילדים רכים הנקיים מכל חטא אשר עליהם עומד

העולם. נתפסו על כזה חטא קל, ועוד היכן, בחזרם מתפילה בכותל המערבי, מה
נאמר ומה נדבר בהליכה לדבר הרשות, ומה נאמר ומה נדבר בהליכה למקומות
שהפריצות שם גדולה. וכל העם ישמעו ויראו!!!

נחפשה "דרכינו" ונחקורה:

עונש נורא זה חייב ללמד את כולנו לחפש את הדרך שאנו הולכים בה. להתבונן בינה גדולה אפילו בהליכה פשוטה ברחוב. נתחיל כולנו לברר ולחפש אצל מורי ההוראה שלנו באיזה אופן יש ללכת ברחוב. באיזה אופן יש ללכת לחתונות, ולא לרמות את עצמינו. לדעת היטב את תמונת המצב באותה חתונה, ואולי שייך בזה משכ' בספר חסידים דלעיל, שיש חתונות שאין ללכת אליהם כלל, כי הם מצוה הבאה בעבירה. לשאול שאלות על נסיעות באוטובוס וכד'. ק"ו על נסיעות לחו"ל. לברר היטב האם יש היתר ברור להיות בכל מקום שיש אפילו חשש של הסתכלות בנשים, כמו בחנויות או במשרדי ממשלה וכדו'. כמו שסיפר יהודי אחד שנסע לסדר ענין השייך לקניית דירה, במשרדי הטאבו בפ"ת, ואמר שאין ספק שאסור מדאורייתא להיות שם, כי הפקידות היו בלבושי שחץ נורא מאד וא"א להמלט מראיה וח"ו מהרהור.

וכן בהרבה משרדים של עו"ד שאינם חרדים. בקצור, להכניס לתודעה את האיסור הנורא הזה, כמו שנכנס לנו בתודעה עניני כשרות המאכלות, ואסורי שבת וכד'. וע"י ריבוי השאלות גם המורי הוראה יכנסו היטב לסוגיות אלו, **ותרבה הדעת**, ויתחילו לפרסם פסקים על הנושאים

האלו. כי מורי ההוראה תלויים מאד בנושאים שהם נשאלים עליהם. וברבות השאלות מתרבה החכמה והדעת וזה כבר כניסה גדולה למחיצתו של הקב"ה, ולקיום הפסוק "והיה מחניך קדוש".

וכן לדבר כל הזמן עם הבנים והבנות על חומר הענין של "סיבובים" ברחובות. על הסכנה הנוראה שיש בזה, ולהחדיר לנו ולבנינו את האמונה הפשוטה שחטא זה **פצצה**, לבושים ששאינם צנועים, הם ממש "**פצצות מתקתקות**". וכל מה שקורה בעולם הזה הכל בגזר דין של מעלה. ושם כל הדינים הם ע"פ המעשים שלנו הטובים הם אם רעים. החטאים הם הסיבה הראשונה לקללה ולמות, המחבלים שמגיעים לאוטובוסים וכד' הם שלוחי בי"ד של מעלה בגלל הקטרוגים הגדולים. והשמירה שלנו היא רק "יפרוס עלינו סוכת שלומך", להכנס תחת כנפי השכינה,

להיות במחיצתו של הקב"ה. ובשעת הסכנה צריכים להזהר מאד אפילו מדברים קלים שבצניעות, כמו שכתב האוה"ח הקדוש לעיל.

בספר "תולדות יעקב", תולדות חייו ומנהגיו של מרן בעל "הקהילות יעקב". מרן הסטייפלער זצוק"ל, בפרק דרכי החנוך עמ' רמ"ו, כתוב שאמר כך לשואל אחד. "וצריך להכניס לילד לראש שיש עוה"ז ועוה"ב. ויש שכר ועונש. גיהנם וגן עדן. וצריך להרבות בזה ולהתמיד בזה עד שיכנס בו עמוק בראש ובלב" וכו'. ובעמ' רמ"ח כתוב לשון זה שאמר לשואל אחד, "אבל העיקר הוסיף ללמוד עמו מוסר ויר"ש אפי' קטן בן שש שנים. ואף אם נראה שאיננו מבין מה מדברים עמו, מ"מ הדברים נשרשים בלבו. וצריך לחזור ולשנן לו: שאין העולם הפקר, **שיש רבש"ע שהוא בעל הבית, ועל כל דבר עתידין ליתן דין וחשבון**, ומשלמים ביוקר רב" וכו'.

וכך כתב רבינו יונה ב"אגרת התשובה" (אשר עליה פקד וציוה הגאון הגדול הרא"ש ז"ל אביו של הגאון המופלג רבינו יעקב בעל הטורים ז"ל, לקרותה בכל שבוע שחל ראש חודש להיות בתורה וכו' נוסח עמוד השער במהדורת קראקא תרנ"ו).

וכתב שם באות י"א "ואסור לאדם להסתכל באש"א מן התורה, שנא' וגו'. ואסור להסתכל אפילו באשה פנויה מדברי קבלה. וגו'. וכל המסתכל באש"א מכשיל כח יצרו הטוב והודו נהפך עליו **למשחית** וגו' שכך אמרו רז"ל כל הכובש עיניו מן העריות,, זוכה ומקבל פני שכינה. שנא' ועצם עיניו מראות ברע, ונאמר אחריו: מלך ביופיו תחזינה עיניך. וגו'. ואסור לאדם להרהר באשה מן התורה. ואפילו היא פנויה. וחמור הרהר הפנויה ממגעה לפי שעל ההרהור עובר בלאו מן התורה. וגו'.

ובאות נ"ח כתב שם: "ותהא האשה צנועה וגו' וכן תהא צנועה בכל מעשיה. כי בזכות הצניעות **בניה כשרים וצדיקים**. וצריכה האשה שתהא צנועה ונזהרת שלא יסתכלו בה בני אדם חוץ מבעלה. שהמסתכלים בפניה או בדיה **יורדין לגיהנם** והיא ענושה בעונש כל אחד ואחד מהם. מפני שהחטיאה אותם ולא נהגה צניעות בעצמה, ונכשלו בה". עכ"ל.

כל אשה שיש לה קצת יר"ש חייבת להזדעזע מאד מדבריו של רבינו יונה אלו. ולא

לצאת לרחוב בלבושים כאלו שמושכים את העין בצורתם ובצבעם וכו', ולהצטנע מאד מאד בהיותה ברחוב או בחנות וכדו'. וישנם נשים רבות אשר יצרם גבר עליהם ובכונה יוצאות לרחוב באופן המושך את העין רח"ל, והם נענשות מאד מאד כמו שכ' הר"י.

ומצוה גדולה על כל איש ואיש להיות שורר בביתו בענין זה. ולהציל את אשתו מרדת שחת רח"ל. ואת בנותיו לחנך מקטנות לענין זה, כי עי"ז מציל אותן מדין קשה בגיהנום ומעונשים קשים בעוה"ז.

עורו נא יהודים יקרים ועוררו נא על ענין הצניעות, כי נגע צרעת זה הולך ופושה מיום ליום ברחובותינו.

שובה ישראל עד ה' אלוקיך

המעשה הנורא שזיעזע את כולנו. חייב להשיב אותנו תיכף ומיד לאבינו שבשמים. לתקן תיכף ומיד את כל הפרצות אשר גרמו לסילוק שמירתו יתברך מאתנו כמו שהבאנו לעיל מספר "קובץ מאמרים" בשם ה"חפץ חיים". וכל מי שיש בידו אפשרות לתקן דברים לטובת הצבור חייב לעשות זאת, ובס"ד נזכה כולנו לחזור בתשובה שלימה. ולקיום הפסוק **אני לדודי ודודי לי**.

ויפרוס עלינו הקב"ה סוכת שלומו ויוליכנו במהרה קוממיות לארצנו. וכל הרשעה כולה כעשן תכלה כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ במהרה בימינו אמן כי"ד.

אנשי חינוך
אנשי חינוך

"נחפשה דרכנו"

